

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 13P/17/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1415200794
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Nadežda Tomanicová
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2015:1415200794.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV v Bratislave v konaní pred samosudkyňou JUDr. Tomanicovou Nadeždou vo veci starostlivosti o maloletú S., zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: otec - neuvedený, matka - S. za účasti navrhovateľky S. zastúpenej advokátom JUDr. Miroslavom Kučerom, Bratislava, Krajinská 30 o zverenie maloletej dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke, takto

r o z h o d o l :

Maloletá S. sa zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke S., ktorá bude maloletú vychovávať, zabezpečovať jej výživu, zastupovať ju a spravovať jej majetok namiesto matky maloletej.

Matka je povinná platiť na výživu maloletej S. výživným 30% zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrené dieťa mesačne, počínajúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku vždy do 15.dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky.

Zakazuje sa styk matky s maloletou.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 26.1.2015 podala navrhovateľka stará matka maloletej S. návrh na zverenie dieťaťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko matka maloletej nevie riadne zabezpečiť starostlivosť o dieťa a otcu maloleté dieťa určeného nemá. V návrhu uviedla, že matka maloletej trpí hraničnou poruchou osobnosti, má ťažké depresie, samovražedné úmysly, ohrozuje zdravie a život dieťaťa tým, že ho vystavuje núdzi, nevie mu poskytnúť základne životné potreby ani starostlivosť. Dňa XX.X.XXXX. matka maloletej uzavrela manželstvo s G. asociálnom bez pracovného pomeru a kriminálne závadným. Obaja sú agresívni, bijú sa, rozbíjajú nábytok aj pred maloletou, ktorá je svedkom opakovaného nevhodného správania sa svojej matky a jej manžela.

Navrhovateľka uviedla, že je schopná zabezpečiť riadnu výchovu maloletej, pretože v podstate sa o ňu stará do malička, keďže jej dcéra matka maloletej sa o maloletú postarať nevie. Navrhovateľka je rozvedená, žije sama, od roku 1993 pracuje ako zástupkyňa riaditeľa v Centre voľného času v J. s mesačným príjmom približne X.XXX . €, zároveň má dve ďalšie zamestnania, aby mohla finančne pomáhať matke maloletej. Navrhovateľka uviedla, že s maloletou majú navzájom kladný citový vzťah, a že je jednoznačne v záujme dieťaťa, aby sa o ňu naďalej navrhovateľka starala. S návrhom podala navrhovateľka aj návrh na nariadenie uznesenia, podľa ktorého by jej súd maloletú zveril do starostlivosti a matke zakázal kontakt s maloletou.

Navrhovateľka pripojila k návrhu rodný list maloletej, ktorá otca uvedeného nemá, potvrdenie o zdravotnom stave matky maloletej, ktoré vydala C., a v ktorom oznamuje, že manžel ju dlhodobo psychicky týra a agresívne ju napáda. K tomuto pripojila potvrdenie o zdravotnom stave matky realizované v trestnom konaní, v ktorom bolo rozhodnuté, že matka maloletej má zakázané priblížiť sa k navrhovateľke.

Súčasťou opatrovanského spisu je psychologická správa zo Spojenej školy K. o maloletej zo dňa 16.1.2015, v ktorej sa konštatuje zložitost' rodinnej situácie na strane dieťaťa a odporúčanie zveriť maloleté dieťa do náhradnej starostlivosti starej mame.

Zároveň sú súčasťou spisu opakované správy z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave týkajúce sa prešetrovania pomerov na strane maloletej u matky, u navrhovateľky, u ošetrojúcej lekárky maloletej aj v špeciálnej materskej škole ktorú maloletá navštevuje.

Uznesením č.k. 13P 17/2015-48 zo dňa 20.2.2015 právoplatným dňa 15.4.2015 súd nariadil predbežné opatrenie, podľa ktorého súd zveril maloletú S. do náhradnej osobnej starostlivo navrhovateľky s tým, že bude zabezpečovať jej osobnú starostlivosť, starať sa o výživu maloletej, zastupovať ju v bežných veciach a spravovať jej majetok na miesto matky, zároveň súd zakázal styk matky s maloletou a uložil povinnosť matke platiť na výživu maloletej 30% zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrené dieťa mesačne.

V ďalšom vykonanom dokazovaní súd opakovane vypočul navrhovateľku, ktorá uviedla, že na svojom písomne podanom návrhu tráv, nakoľko o maloletú sa naďalej riadne stará, pričom v ich vzájomných vzťahoch sa od posledného súdneho rozhodnutia o nariadení predbežného opatrenia nič nezmenilo. Matka maloletej, ktorá je vydatá, nemá ďalšie vyživovacie povinnosti, je nezamestnaná, evidovaná na úrade práce ako uchádzačka o zamestnanie, s návrhom svojej matky súhlasila, trvala však na tom, aby sa mohla stretávať s maloletou. V celom vykonávanom dokazovaní matka vystupovala neprímerane, útočne, agresívne, hlavne s takýmto prejavom voči svojej matke, nerešpektovala pokyny súdu, takže pri každom jej výsluchu na súde bol prítomný príslušník justičnej stráže.

Kolízny opatrovník maloletej, ktorý v priebehu vykonaného dokazovania opakovane a niekoľkokrát prešetroval pomery na strane maloletej uviedol, že je jednoznačne v záujme zabezpečenia ďalšej riadnej výchovy dieťaťa, aby bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke - starej matke maloletej, ktorá sa o dieťa riadne stará a má aj možnosť zabezpečovať ďalšiu riadnu starostlivosť o dieťa. Zároveň kolízny opatrovník maloletej poukázal na skutočnosť, že matka maloletej má zakázané priblížiť sa k navrhovateľke a preto nie je v záujme maloletej, aby sa zabezpečoval za prítomnosti navrhovateľky a matky kontakt matky s maloletou. Vo vykonanom dokazovaní nebolo zistené, že by bolo možné zabezpečiť kontakt matky s maloletou inak. Matka by si mala túto skutočnosť uvedomiť čo najskôr, dôslednejšie sa riadiť pokynmi a radami svojho psychiatra, ktorého navštevuje tak aby sa mohla v budúcnosti s maloletou, ku ktorej niet pochyb, že má kladný vzťah, riadne stretávať. Kolízny opatrovník navrhol v konečnom dôsledku súdu, aby za týchto podmienok a v súčasnosti bol zakázaný kontakt matky s maloletou aspoň do ukončenia podmieneného trestu matky a to z toho dôvodu, že existuje vážna obava, že keď by sa dostali do kontaktu matka s navrhovateľkou tak by došlo k správaniu, ktorým by mohlo byť ohrozené maloleté dieťa.

Podľa § 25 ods. 3 ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo ho zakáže.

Podľa § 44 ods. 1 Náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

Podľa § 44 ods. 2 Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

Podľa § 44 ods. 3 Náhradnou starostlivosťou je

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len "náhradná osobná starostlivosť"),
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

Podľa § 44 ods. 4 Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 1 Ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 2 Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

Podľa § 45 ods. 3 V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Podľa § 45 ods. 4 Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa § 45 ods. 5 Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

Podľa § 45 ods. 6 Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

Podľa § 45 ods. 7 Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

Podľa § 45 ods. 8 Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa § 62 ods. 1 plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery, je povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 81 ods. 1 Ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochranej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Po vykonanom dokazovaní súd o návrhu navrhovateľky rozhodol tak, že jej maloletú S. zveril do náhradnej osobnej starostlivosti, keď mal za preukázané, že maloletá otca určeného nemá a matka z vážnych dôvodov na svojej strane nevie a nemá možnosť riadne osobnú dennú starostlivosť o maloletú zabezpečiť. O výživnom zo strany matky pre maloletú súd rozhodol tak ako je vo výroku tohto rozsudku uvedené, riešenie je v súlade so zabezpečením odôvodnených mesačných výdavkov maloletej a v súlade so zárobkovými schopnosťami a možnosťami matky v súčasnosti.

S prihliadnutím na súčasný zdravotný stav matky maloletej, skutočnosť, že sa podrobuje psychiatrickému liečeniu a skutočnosť, že je podmienene odsúdená (agresívne napadla svoju matku - navrhovateľku) súd matke zakázal styk s maloletou.

Nie je v záujme zabezpečenia ďalšej riadnej výchovy dieťaťa, aby sa v súčasnosti so svojou matkou stretávalo z dôvodov uvedených a aj s prihliadnutím na skutočnosť, že matka maloletej nedokáže kontrolovať svoje správanie sa voči navrhovateľke starej matke maloletej ani oficiálne pred súdom, čo prezentovala opakovane na pojednávaniach. Súd sa stotožnil s názorom kolízneho opatrovníka maloletej, že v súčasnosti nie je možné ani žiadúce, aby bolo ohrozené dieťa tým spôsobom, že sa matka stretne s navrhovateľkou pri odovzdávaní si dieťaťa.

V prípade, že pominú uvedené dôvody na strane matky maloletej je možné, aby súd rozhodol o ďalšej mozgnej úprave týkajúcej sa styku matky s maloletou.

Súd dáva do pozornosti matke a aj navrhovateľke, aby sa snažili v záujme dieťaťa aj za pomoci odborníkov skorigovať svoje vzájomné vzťahy a svoje vzájomné správanie, nakoľko zmena ich postoja a správania je jednoznačne v záujme zabezpečenia ďalšieho riadneho zdravého vývoja maloletej S..

O trovách konania súd rozhodol podľa §146 ods. 1 písm. a) O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie písomne, trojmo, do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods.1 O. s. p.).